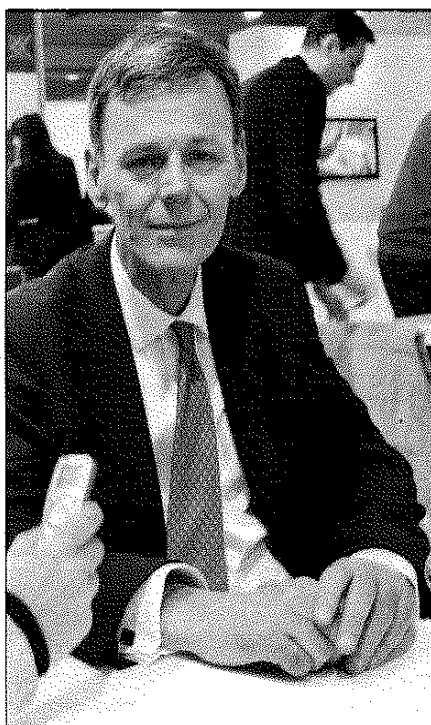

Јавна складишта Компензационог фонда Србије

ДРЖАВА ГАРАНТУЈЕ ЗА ЛАГЕР

Јовица Николић

Јовица Николић, власник доо ГранИмпекс из Београда, за наш лист говори о значају јавних складишта и тржишној сигурности на основу добијених записа.

- Наша примарна делатност је извоз житарица и уљарица и производа. Тај посао моје колеге и ја много година радимо на међународном тржишту, пре свега кукуруз. На неки начин наша мисија је да зрно кукуруза војвођанског паора оде до крајњег купца у Шпанији или чак Кореји. Ми га купимо, складиштимо, транспортујемо, утоваримо у барже, осигурамо и наплатимо. Наши купци су првокласне светске фирме, тако да су наши добављачи на одређени начин стекли сигурност у пословању са нама.

Доста радимо међународну трговину, знали смо да систем јавних складишта постоји у свету, да је раширен, да се на основу тог система могу обезбедити финансијска средства, што најчешће недостаје свима нама. И захваљујући тим нашим сазнањима и искуствима чим смо

Народна банка Србије је крајем прошле године и званично прогласила запис првокласном хартијом од вредности, која има као средство обезбеђења подједнаки третман као хипотека.

чули да ће се у Србији увести систем јавних складишта, а већ смо имали складишне капацитете у Уљми, помислили смо да је то нешто право за нас, што ће нам омогућити већи обим посла и лакше долажење до обртног капитала.

Ми смо, дакле, јавни складиштари, предузеће је „ГраНико“. Власник „ГраНика“ је доо „ГранИмпекс“ из Београда, који је, иначе, трговинско предузеће.

Складишта су капацитета 7.000 тона у Уљми код Вршца и у силосима које изнајмљујемо је 5.000 тона у Јакову у Срему и 5.000 тона у Перлезу код Зрењанина. Једни смо од првих јавних складиштара, јер смо у некој раној фази препознали предности јавних складишта, предности за све учеснике у том ланцу. Произвођачи сада имају, могућност да робу складиште на сигурном месту, где ће се сигурно квалитет очувати и да је продају онда када они мисле да је најбоље, да је цена на врху и да постижу најбоље финансијске ефекте. За ту робу добијају робни запис.

Запис је првокласна хартија од вредности. Народна банка Србије је крајем прошле године и званично прогласила запис првокласном хартијом од вредности, која има као средство обезбеђења подједнаки третман као хипотека. С обзиром на то, банке су почеле да прихватају записе и оне су их разумеле као средство обезбеђења. Тако, ималац записа, произвођач, може да запис заложу у банци и да вуче кредит. Дакле, када му треба новац не мора робу продати по цени која му тада можда не одговара. Он може добити новац на основу робе која је ускладиштена. Робу прода када је цена најповољнија и враћа кредит банци. Складиштар, наравно, има свој интерес, своје предности: добра попуњеност складишта током целе сезоне и обрт у складишту, што је за складиштара и најважније. Друго, важно је да су јавна складишта у исто време и складишта Дирекције за робне резерве, тако да без претераних про-

цедура (лицитација), једном кад је неко регистрован као јавно складиште аутоматски постаје и складиштар Робних резерви. Робне резерве имају сада једну сигурност, робу могу смештати поред својих овлашћених складиштара и у јавним складиштима.

Запис има рок док је регистровано јавно складиште. Јавна складишта се региструју на годину дана, после чега продужују своју лиценцу, уколико не продуже, власник записа мора преузети своју робу.

Треба озбиљне услове испунити да бисте били регистровани као јавно складиште, и у технолошком и у финансијском смислу, обезбедити банкарске гаранције, али када сте једном регистровани процедура продужења је доста поједностављена и брзо се завршава. Складиштар само треба на време да крене у процедуру месец или два пре истецања лиценце и релативно једноставно и брзо ће добити продужење. Кад се добије ново продужење онда се добије и нови запис, замени се једноставно.

Компензациони фонд и Министарство пољопривреде процењују, на основу свих података које да складиштар о његовим билансима, о његовом бонитету, података које Министарство и Компензациони фонд добију од пословних банака, процењује се да ли се неко са тог финансијског аспекта квалификује да буде јавни складиштар. Те процене су важне из разлога што Компензациони фонд стоји иза сваког килограма робе. Практично, држава Србија ће платити робу имаоцу робног записа уколико складиштар из било ког разлога робу нема и не може да је испоручи. Поред тога Компензациони фонд тражи, и то је један од услова, да складиштар да банкарску гаранцију као додатну сигурност за робу која је ускладиштена. Тако да свако од јавних складиштара издаје у корист Компензационог фонда и банкарске гаранције.